

5. Alkutuotanto Toimialaseuranta Syyskuu 2023

Tutkimusyksikkö

5. Alkutuotanto

Sisällysluettelo

5.1. Maatalousalat

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu

5.3. Metallimalmien louhinta

Alkutuotanto pitää sisällään maa- ja metsätaloutta, kaivosteollisuutta ja muuta maan tai raaka-aineiden kanssa tehtäviä töitä ja aloja.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 1 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut

TOL 2 Metsätalous ja puunkorjuu

TOL 7 Metallimalmien louhinta

TOL 8 Muu kaivostoiminta ja louhinta

Seuraavat toimialat huomioidaan Toimialakatsauksessa 2023:

TOL 0892 Turpeen nosto

TOL 81 Kiinteistön- ja maisemanhoito

Sopimusalat: Puutarha-ala, Viher- ja ympäristörakentamisala, Maaseutuelinkeinot, Turkistuotantoala, Metsäkoneala, Metsäala, Taimitarha-ala, Malmikaivokset, Bioteollisuus, Turvetuotantoala

5.1. Maatalousalat (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +1 % (Q2/2022 → Q2/2023)
- Sato on monelta osin jäämässä pieneksi. Alkukesän kuivuus heikensi satonäkymiä. Loppukesällä rankkasateet heikensivät tilannetta entisestään.
- Maatalouden kannattavuus on pysynyt matalana. Tämä saattaa kiihdyttää tilojen lukumäärän laskua. Toisaalta keskimääräinen tilakoko on kasvussa, mikä lisää palkatun henkilökunnan tarvetta.
- Kasvihuoneet hyötyvät sähkön halpenemisesta. Famifarm Oy investoi miljoonia euroja Juvalle rakennettavaan kerrosviljelyyn tarkoitettuun kasvihuoneeseen. Tästä syntyy 10 työpaikkaa.
- Turkistarhauksen jatko Suomessa on vaakalaudalla. Jo aikaisemmin tiloilla on ollut vaikeuksia saada pankeista lainaa. Lintuinfluenssaan liittyvien uhkien myötä turkistarhauksen loppuminen on tullut aiempaa todennäköisemmäksi.
- Ei ole todennäköistä, että nykyinen hallitus kieltäisi turkistarhauksen. Toiminnan kannattavuus ja näkymät ovat heikot, minkä seurauksena tiloja lakkautetaan. Viranomaisten määräämät eläinten lopetukset heikentävät entisestään alan näkymiä.

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Puunkorjuun ja muun metsätalouden osalta alkuvuosi sujui vielä hyvin.
- Tilanne on heikentynyt, sillä metsäteollisuuden puun tarve on vähentynyt merkittävästi. Erityisesti sahoilla on vaikeuksia. Monet sahat käyvät vajaateholla. Paperin, kartongin ja sellun markkinatilanne on myös aiempaa huonompi.
- Kemissä avattava Metsä Fibre Oy:n uusi sellutehdas on jo lisännyt puun kysyntää Pohjois-Suomessa. Tehdas käynnistettiin 20. syyskuuta.
- Kotimaisen energiapuun kysyntä on vilkasta. Taustalla on venäläisen puun tuonnin loppuminen ja lämpölaitosten siirtyminen turpeesta puuperäisiin polttoaineisiin.
- Venäläisen puun tuonnin loppuminen ja metsiensuojelun laajeneminen vaikeuttavat metsäteollisuuden puun saantia. Tämä oli yhtenä syynä Stora Enso Oy:n Sunilan sellutehtaan lopettamispäätöksessä.
- Metsäteollisuus mukautuu pikkuhiljaa raaka-aineen tarjonnan vähenemiseen, mikä saattaa johtaa jatkossakin tehtaiden alasajoihin. Vaikein tilanne raaka-aineen osalta on Kaakkois-Suomessa.

5.3. Metallimalmien louhinta (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: -30 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -24 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -41 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Metallimalmikaivosten tuotanto on ollut laskussa vuosina 2022 ja 2023.
- Suomen lupaavimmalla kaivoshankkeella Sodankylän Sakatilla on vaikeuksia saada ympäristölupaa. Hankkeen ympäristövaikutusarvion (YVA) mukaan suunnitelmat ovat ristiriidassa sekä soidensuojelulain että Natura-ohjelman kanssa. Kaivosyhtiö Anglo American jatkaa hankkeen edistämistä.
- Vihreän siirtymän on ennustettu nostavan monien Suomessa esiintyvien metallien hintoja. Viime aikoina akuissa tarvittavien nikkelin ja koboltin hinnat ovat kuitenkin laskeneet. Myös litium on halventunut, mutta tästä huolimatta se on noin kahdeksan kertaa kalliimpaa kuin vielä kolme vuotta sitten.
- Tällä hetkellä lupaavimmin edistynyt kaivoshanke on Ranualla sijaitseva Suhanko. Se on ollut suunnitteluvaiheessa koko 2000-luvun. Alueelle rakennetaan jo tietä ja itse kaivoksen rakentaminen saattaa alkaa jo vuonna 2024. Aloittaminen on tosin vielä epävarmaa.
- Suhangon kaivos työllistäisi valmistuttuaan suoraan vähintään 400 ihmistä.

**Teollisuus
liitto**